

MAŇA

24. 12. 2024

62

Oslávenkyňa Filomena

SLOVO NA ÚVOD

Preberala som nedávno na dejepise život starovekých Spartánov. Dočítala som sa o nich, že radi počúvali príbehy

o svojich hrdinských predkoch. A tak som sa teda opýtala šiestakov, s ktorými som sa o Spartánoch rozprávala, aké príbehy radi počúvajú či pozerajú oni (na čítanie som sa už v dnešnej dobe spýtať „neodvážila“).

Ich odpoveď ma doslova šokovala: „Žiadne.“ Nič nepočúvajú a dokonca ani nič nepozerajú. A to celoplošne. Okienko s odpoveďou na túto otázku zostalo takmer u všetkých prázdne.

Život bez príbehov? Bolo mi ich ľúto. Aké to asi je – nemať rád ani jeden príbeh? Veď mňa od detstva toľké fascinovali! Najskôr to boli rozprávkové príbehy princezien, potom zas osudy fiktívnych mladých dievčat a žien. Neskôr som prešla do reality a poznávania osudov histórie. Napokon ma uchvátil svet svätých – ľudí, ktorí sa v každej dobe a na každom mieste snažili prežiť svoj život s Bohom a v Bohu čo najlepšie.

No najzábavnejším sa pre mňa stalo spoznávanie príbehov v našej vlastnej rodine. V tomto čísle vám ponúkame jeden z nich. Je to príbeh 90-ročnej ženy, ktorá hodinu po hodine a deň po dni naplňa tento svet radosťou. Vďaka čomu? Vďaka tomu, že svoj život pevne ukotvila v Bohu. A preto má jej príbeh trvanie i pokračovanie. Pevne verím, že naň nikto z nás nikdy nezabudne.

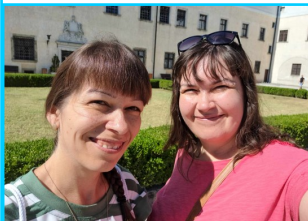
Petra Humajová

NOVINKY Z RODINKY

V sobotu 3. augusta bola po ročnej prestávke opäť obnovená tradícia rodinných výletov. Organizácie sa chopili dcéry zakladateľa tejto akcie, Petra Petraša, Veronika Sutinská a Silvia Kovárová s pomocníkmi. Kroky účastníkov 32. rodinného výletu viedli do blízkeho okolia – historického Banského skanzenu v Bani Cigel', na miesta, kde bane chovajú sumčeka či pestujú rajčiny a na farmu v Kamenci pod Vtáčnikom. Všetci sa dobre zabavili a najmä boli vďační Veronike a Silvii, že rodinné výlety nenechali zaniknúť.

V sobotu 10. augusta sa sestry Martina a Petra Humajové vybrali na výlet na hrad Červený Kameň. Absolvovali zaujímavú prehliadku (Maťku najviac zaujala historická hradná lekáreň) a užili si i prechádzku v parku neďaleko hradu. Potom sa ešte vybrali do Senkvic, kde býva Maťkina spolužiačka z gymnázia Elena Sestáková s manželom Martinom.

V nedeľu 11. augusta si svoje áno na Obecnom úrade Nedožery-Brezany povedali Peter Chudý ml. so svojou priateľkou Mariiou. Od tohto dňa teda kráčajú spolu životom ako manželia Chudí.

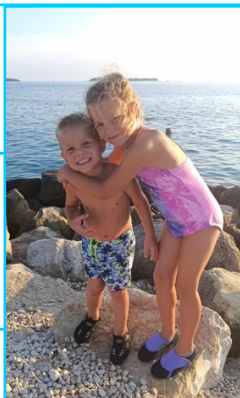
Od 11. do 17. augusta strávila Lucia Petrašová s rodinou dni na dovolenke v Tatrách. S priateľom Denisom a dcérou Luckou sa ubytovali v Zuberci a absolvovali túry na Brestovú, Predný Salatín a tiež okruh cez Ťatliakovu chatu, Roháčske plesá a Roháčsky vodopád. Navštívili aj Oravský hrad, Múzeum Oravskej dediny a previezli sa loďou po Oravskej priehrade. Počasie im vyšlo, a tak majú na tieto dni samé príjemné spomienky.

V utorok 13. augusta absolvovali sestry Martina a Petra Humajové (motivované pánom kaplánom Pavlom Škovránkom) výstup na nízkotatranský Dumbier. Na Chopok sa vyviezli lanovkou a potom už pokračovali po hrebeni tam i späť. I keď na túry teraz veľmi často nechodia, napokon všetko úspešne zvládli. Cestou domov sa ešte zastavili v Banskej Bystrici, aby pozdravili rodičov pána kaplána, ktorí tu boli na duchovných cvičeniach.

Od 15. do 17. augusta si pár dní oddychu užila aj rodina Šutinská. Navštívili počas nich Rakúsko a kempovali v oblasti Burgenlandu.

Počas víkendu 17. a 18. októbra sa na Mariánskom vršku konala tradičná Prievidzská púť. Jej hlavným hudobným hosťom bola Sima Magušinová, celebrantom nedeľnej sv. omše generálny vikár Banskobystrickej diecézy Branislav Koppal. Počas sobotnej mládežníckej sv. omše o 22:15 spieval zbor Škovránky, ktorý vedie Martina Humajová. Z našej rodiny si v ňom zaspievala Lenka Weissabelová a zahral Roderik Weissabel ml.

Posledný augustový týždeň strávila rodina Martina Humaja na dovolenke v Chorvátsku v letovisku Fažana. Užili si dosýtosť pekné a teplé počasie, kúpanie v mori a vybrali sa aj na výlet loďou, počas ktorého videli delfíny. Najviac sa z pobytu pri mori tešili Agátka a Leonard Humajovci.

Štátny sviatok 29. august strávila rodina Humajová na výlete v Senci. Navštívili tu rodičov niekdajšieho prievidzského pána kaplána Pavla Škovránka, ktorý už od júla pôsobí v Leviciach. Monika a Pavol Škovránkovci ich posprevádzali po meste a vzali ich so sebou aj na Slnčné jazerá. Strávili spolu príjemný deň.

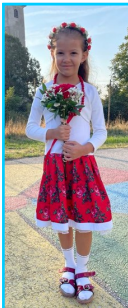
V sobotu 31. augusta sa v Šaštíne

konalo blahorečenie Jána Havlíka. Na slávnosť sa vybrali aj sestry Martina a Petra Humajové s priateľmi. Z domu sa síce museli vybrať skoro ráno, ale včasný príchod im aspoň zabezpečil dobré miesto v tieni. Napriek veľkému množstvu ľudí všetko prebiehalo v pokojnej atmosfére a obe sestry mali z tejto slávnosti veľký zážitok. Postretali tu i viacero známych –

a aj vďaka tomu sa v Šaštíne cítili ako doma.

V posledný augustový deň absolvoval Peter Chudý st. tretie tohtoročné prekážkové preteky v serii Spartan. Konali sa v lyžiarskom stredisku Malinô Brdo a ich trasa merala 24 km. V septembri sa zúčastnil bežeckého kempu vo Vršateckom Podhradí, kde počas víkendu nabehal v kopcoch 60 km.

V novom školskom roku začal Roderik Weissabel ml. namiesto handlovskej ZUŠ navštevovať ZUS Ladislava Stančeka v Prievidzi. Tu sa i naďalej zdokonaľuje v hre na bicie nástroje a zároveň sa pripravuje na štúdium na konzervatóriu.

Tento školský rok máme v rodine i dve prváčky – Agátka Humajová začala navštevovať Základnú školu s materskou školou Lazany a Lucka Petrášová (na fotke) nastúpila do Základnej školy s materskou školou Orešie v Pezinku. Skólkarkami sa stali Sárka Chudá (v Bratislave) a Eliška Kovárová (v Kanianke), vysokoškolákom David Petráš (štúdium práva v Bratislave).

Od 6. do 15. septembra bola Martina Humajová s kamarátmi Lenkou Modranovou a Róbertom Kováčikom na dovolenke v letovisku Lido di Jesolo v Taliansku. Počasie síce nebolo úplne ideálne, ale aj tak si dobre oddýchli.

V piatok 6. septembra usporiadali kolegyně Petra Humajová a Monika Píšová v rámci učelového cvičenia už 3. ročník charitatívneho behu v prospech organizácie Mary's Meals. Táto organizácia dokáže zabezpečiť jedno jedlo denne pre jedno dieťa v mieste vzdelávania v chudobných krajinách sveta za 22 € na celý školský rok. Výťažok z podujatia bol 330 €, čím žiaci druhého stupňa prievidskej piaristickej školy zabezpečili stravu na celý školský rok 15 deťom.

V sobotu 7. septembra odohral Roderik Weissabel st. spolu so svojou skupinou The Riff SK úspešný večerný koncert na námestí pred hotelom Magura v Prievidzi v rámci Banického jarmoku. Fandiť im prišlo aj veľa priateľov a známych. Členovia kapely mali z hrania pred preplneným námestím veľký zážitok.

V utorok 17. septembra oslávila Filomena Petrášová svoje 90. narodeniny. Od tohto dňa sa u nej doma striedali gratulanti takmer až do záver októbra. S najväčšou časťou gratulantov z radov rodiny a priateľov oslávila Filka narodeniny 29. septembra v rekreačnom zariadení Púšť. Na oslave nechýbal slávnostný obed, dobrá hudba (improvizovanú Nepalanku zostavili Milan Petráš, Peter Lachký, Roderik Weissabel ml. i st. a ako spevák sa večer pridal i pán kaplán Pavol Skovránek), tanečná zábava i príjemné rozhovory tých, ktorí sa po dlhom čase – aj vďaka tomuto Filkinmu jubileu – stretli.

Od 20. do 28. septembra bola Silvia s manželom Vladimírom, dcérou Eliškou, svokrou, švagrinami s ich deťmi na dovolenke spojenej s plavbou loďou v Chorvátsku. Bolo ich spolu jedenásť. V prvý deň cesty navštívili Plitvické jazerá a potom sa v prístave Skradin nalodili na katamarán (typ lode s dvoma dutými trupmi). Kapitánom ich lode bol Jozef Hrdý s manželkou Albertou. Počas viacdennej plavby navštívili aj mestečko Murter a pláž, kde pred dvoma rokmi zomrel Peter Petráš.

V nedeľu 22. septembra oslavoval 100. výročie svojho vzniku Dobrovoľný hasičský zbor Nitrianske Rudno. Jeho členkou je aj Veronika Šutinská. Služí v ňom ako záchranárka pri dopravných nehodách alebo keď je potrebné pomáhať pri oživovaní nešťastím postihnutých jedincov. Služby sa ujala aj na oslavách v rámci sv. omše, počas ktorej prečítala čítanie.

V tento istý deň si Lucia Petrášová užila dar od svojej sestry Lenky Weissabelovej k 40. narodeninám – len balónom. Letela približne hodinu z Trenčianskej Turnej smerom na Skaluku nad Váhom, kde s balónom pristáli na poli. Let bol plný krásnych výhľadov. Tie si Lucia vychutná hádam aj pri lete rogalom, ktorý ju čaká niekedy v priebehu nasledujúceho roka.

V sobotu 28. septembra pribudol do našej rodiny ďalší nový člen. Ester Chudá sa narodila rodičom Marii a Petrovi o 00:39 hod. Vážila 3 800 g a merala 51 cm. Pri príležitosti jej príchodu na svet zavítala na Slovensko po prvýkrát aj Mariina mama Valentyna z Ukrajiny.

V sobotu 5. októbra skladal rodák z Prievidze, minorita Peter Pikulík, v Bratislave svoje slávnostné rehoľné sľuby. Ako hostia na tejto udalosti sa ocitli aj

Roderik

Weissabel ml. a jeho mama Lenka (Roderik vypomáhal s hraním detskému speváckemu zboru Rosnička z piaristického kostola v Prievidzi) i Petra Humajová, s ktorou Peter spolupracuje pri príprave farského časopisu Bartolomej – i keď len na dialku, keďže momentálne študuje v Ríme. Na sv. omši bol prítomný aj páter Ján Hríb, SchP, ktorý do Bratislavy docestoval zo svojho terajšieho pôsobiska – Nity.

V sobotu 12. októbra sa vo farnosti Bzovík konala oslava 60. narodenín niekdajšieho prievidzského pána dekana Vladimíra Slováka, na ktorú pozval aj rodinu Humajovú. Hostia na slávnosť mohli prísť kedykoľvek v čase medzi 11:00 – 17:00. Okrem pečeného býka, chutného vína, piva, kávy či koláčov si mohli vychutnať aj prezentáciu relácie Večera u Slováka, ktorá sa konala každú hodinu v miestnom kostole.

Koncom októbra sa na pulty kníhkupectiev dostala siedma kniha Petra Chudého, ktorý píše pod autorským menom Peter Šloser, s názvom Zákony zločinu. Táto jeho detektívka zachytáva rozprávanie osoby, ktorá sa takmer stala obeťou nájomného vraha. Knihu vydalo vydavateľstvo IKAR. Peter následne absolvoval 24 knižných besied po celom Slovensku od Stupavy až po Trebišov.

Vo štvrtok 7. novembra bola Petra Humajová s kolegynami Martinou Grolmusovou a Beátou Zemancikovou a žiakmi 6. a 7. ročníka Piaristickej spojenej školy na literárno-dejepisnej exkurzii na Považí. Najskôr navštívili hrad Beckov, kde žiaci absolvovali rytiersky turnaj. Potom sa presunuli do Bzniec pod

Javorinou, kde si prezreli Pamätnú izbu Ľudmily Podjavorinskej v jej rodnom dome.

V stredu 13. novembra sa Vanessa Weissabelová zúčastnila celoslovenskej speváckej súťaže Jesienka, ktorá sa konala v priestoroch ZUŠ L. Stančeka v Prievidzi. Vo svojej kategórii získala strieborné pásmo.

V piatok 22. novembra sa zbor Škovránky po prvýkrát vybral na sľúbenú návštevu do Levíc za bývalým prievidzským pánom kaplánom Pavlom Škovránkom. Sest' áut spevákov a hudobníkov dorazilo do tohto mesta okolo pol piatej večer. Absolvovali skúšku na fare a potom sa presunuli do Kostola sv. Michala, kde spievali na mládežníckej sv. omši a adorácii. Tieto chvíle zachytila i Televízia LUX, ktorá po sv. omši natočila krátky rozhovor nielen s miestnymi kňazmi, ale i s vedúcou zboru Martinou Humajovou. Z našej rodiny sa „výpravy do Levíc“ okrem sestier Humajových zúčastnili aj Vanesska, Roderik ml. a Lenka Weissabelovci a Milan Petráš.

Koncom novembra David Petráš úspešne zavŕšil proces získavania tenisovej trénerskej licencie. Svojomu obľúbenému športu sa už venuje nielen ako hráč, ale aj ako ten, kto dobrých hráčov pripravuje.

V predvečer sviatku sv. Mikuláša, 5. decembra, sa rodina Šutinská ako Mikuláš, anjel a dvaja čerti vybrala navštíviť najmladšieho a najstaršieho člena našej rodiny – najskôr Elišku Kovárovú v Kanianke a potom starkú Filomenu Petrášovú v Nepaloch. Okrem sladkých dobrôt priniesli všade aj množstvo radosti a dobrú náladu.

Alena a Milan Humajovci v Nedožeroch-Brezanoch sa rodine, priateľom a známym rozhodli pripraviť mikulášsky darček formou zabijačky. Pri tej príležitosti spracovali približne 600 kg surovín a pripravili množstvo chutnej kaše, kapustnice, klobások a tlačenky.

V piatok 13. decembra absolvoval Roderik Weissabel ml. zaujímavú exkurziu - spolu so svojou triedou v rámci občianskej výchovy navštívil Charitu – dom sv. Vincenta v Prievidzi. Osmakom a pani učiteľkám z eSkoly činnosť charity odprezentoval jej riaditeľ, Roderikov starký Milan Petráš.

Martin a Marek Šutinskí sa aj tento rok venovali súťažnému jazdeniu na motorke. V celkovom hodnotení seriálu Pionier cross Slovensko 2024 skončil Maťko na 4. mieste a Marek na 5. mieste (viacero kôl vnechali kvôli Maťkovmu úrazu). V celkovom hodnotení seriálu Pitbike MX cross Slovensko skončil Maťko na 1. mieste a Marek na 2. mieste.

Petra Humajová
Foto: archív rodiny

SOM PÁNU BOHU VĎAČNÁ ZA VŠETKY DARY A MILOSTI

O našej životnej jubilantke Filomene Petrášovej sme už toho aj v predchádzajúcich Maniach síce písali dost' – ale ako sa na život pozerá ona svojimi vlastnými očami? Položili sme jej pár otázok, v ktorých nám to objasní ☺.

Tvoj život sú už „dejiny“ – a my si ho aj pri tomto rozhovore rozdelíme na „dejinné etapy“. Narodila si sa v období, ktoré na dejepise označujeme ako medzivojnové. Prežila si v ňom prvých päť rokov života. Viazu sa ti k nemu nejaké spomienky?

Narodila som sa 17. septembra 1934 v Nečpaloch. Moji rodičia Jozef Mečiar a Mária, rodená Sovčíková, boli roľníci. Mala som šesť súrodencov. Ja som najstaršia. Po mne nasledovali bratia Anton, Jozef, Vladimír, Alojz, Stanislav a sestra Mária. Z nich žijem už len ja a brat Vladimír. Prežila som šťastné detstvo. Dedina bola plná detí, hrávali sme sa, bolo veselo.

Nasledovala druhá svetová vojna. Ako sa do tvojej pamäti zapísala ona?

Na vojnu nerada spomínam, lebo si hned' predstavím vojakov v dedine i to, ako sme pri náletoch museli utekať do úkrytu v záhrade alebo k susedovi do pivnice. Bolo to strašné.

Dúfali ste po skončení vojny v lepší svet? Aké boli tie najbližšie roky po nej aj v tvojom vlastnom živote?

Po skončení vojny, aj keď sme počas nej schudobneli, sme žili spokojnejšie – už len preto, že sme nepočuli strelbu a približujúce sa lietadlá. Chodila som ďalej do školy a po jej skončení som nastúpila do práce na MNV (Miestny národný výbor) v Prievidzi. V čase voľna som – keď bolo treba – pomáhala rodičom na poli.

Nasledovalo dlhé obdobie komunizmu. Čím konkrétne sa ťa dotklo ono?

Prežila som v ňom veľkú časť svojho manželského života. 12. februára 1955 som sa vydala za murára Petra Petráša. 7. decembra 1955 sa nám narodil syn Milan, 4. februára 1958 syn Peter (ten už nie je medzi nami) a 30. marca 1962 dcéra Evka.

Keď ma po materskej dovolenke volali znova do práce, nenastúpila som do nej. Bývalý kolega mi totiž povedal: „Filka, ani sa tam nevracajte, nech vás Pán Boh chráni, čo sa tam teraz robí!“ Zostala som teda doma s deťmi – a vôbec som sa nenudila.

Potom, keď mala Evka 9 rokov, som nastúpila ako predavačka do Jednoty do budovy oproti farskému kostolu. Predával sa tam textil. A v roku 1988 som odišla do dôchodku.

Rodina Mečiarová. Deti Filka, Tóno, Jojo a Vlado. Rok 1940.

V období komunizmu si spolu so svojou rodinou neohrozene vyznávala vieru, pomáhala si na fare a niekedy si aj pozývala prievidzských kňazov do svojej domácnosti na nedel'né obedy. Malo to nejaké dôsledky zo strany vládnuceho režimu?

Za komunizmu síce už začali byť problémy s náboženstvom, ale my sme chodili do kostola ako aj predtým. Museli sme sa však vysporiadať s rôznymi požiadavkami – problémom bývalo napríklad vybaviť pre deti prihlášky na náboženstvo. No ja som neustúpila.

Keď sa do Prievidze vrátili rehoľné sestry, jedna z nich, ktorá kedysi učila aj môjho manžela Petra, ma požiadala, či by som niekedy nemohla prísť pomôcť na faru. A tak keď bolo treba, išla som – hoci viac tam pomáhala moja kamarátka Janka a pani Chudá, ktorá už bola na dôchodku. Keď kňazi nemali kuchárku alebo bola chorá, niekedy som ich pozvala na nedel'ný obed k nám.

Dôsledky zo strany vládnuceho režimu to nemalo, ale pripomienky či komentáre k tomu boli. Ja som si to však nevšímala.

Ako si spomínaš na november 1989? Aké boli tvoje pocity z toho, že éra komunizmu sa končí?

Pocity boli určite dobré. Sledovali sme všetko v televízii a dúfali sme, že tentoraz to už vyjde. To množstvo ľudí, ktorých sme tam videli zhromaždených, nám dodávalo nádej.

Dnes žijeme v období demokracie. Čo vnímaš ako výhody, ktoré do života ľudí priniesla? A v čom by mohla byť viac „vedomelá“?

Výhodou je sloboda. Ale aj tá má svoje hranice. Chybou je, keď ju niektorí ľudia žijú bez zodpovednosti.

Čo považuješ za svoje najväčšie životné šťastie? Za čo si najviac vďačná?

Mojím najväčším šťastím je, že môžem s pokorou a Božou pomocou prežívať svoj život v kruhu rozvetvenej rodiny – aká je už veľká, to som si uvedomila na oslave mojich 90. narodenín.

Odvzdávam svoj život do Božej vôle. Najviac vďačná som za to, že mi Pán Boh dožičil dožiť sa 90 rokov života. Dakujem mu za všetky dary a milosti, ktoré si ani nezaslúžim. A tiež našej nebeskej Maticke d'akujem za pomoc a ochranu počas celého môjho života.

Rodina Petrášová v auguste 1968.

Čo po 90 rokoch života považuješ za najväčšiu životnú múdrosť, ktorej by sa mali všetci držať?

Treba Pánu Bohu ďakovať za všetko. Buďte mu verní a nikdy to neolúťujete. Ved' on nás sprevádza a požehnáva po celý náš život.

Ďakujem za rozhovor!
Petra Humajová

Fotografie: Martina Humajová, archív Filomeny Petrášovej

PRÍHOVOR K STARKINEJ 90-TKE

Milá starká!

Keď sme do Bartolomeja dávali blahoželanie k tvojim krásnym 90. narodeninám, zvolili sme si preň motto: „Starým mamám sa nikdy neminú objatia ani koláčiky.“ Kto ťa pozná, dobre vie, že toto je o tvojom živote svätá pravda. Nikto z nás od teba nikdy neodchádzal bez objatia a ani bez ponúknutého dobrého koláča. Tieto veci vždy skrášľovali či osladzovali náš život.

No čo je ešte dôležitejšie, nikto nikdy od teba neodchádzal ani bez modlitby. Tak, ako ťa to naučili tvoji rodičia; tak, ako ste to doma žili všetci siedmi súrodenci; tak si to naučila i nás, tvoje deti, vnúčatá a pravnúčatá. Svojím životom nám denno-denne odovzdávaš odkaz, že bez Boha nič nie je možné – a s ním je zas možné všetko.

Zo súrodencov ste zostali už len dvaja; na večnosť si odprevadila aj svojho manžela Petra a syna Petra. No predsa z teba vyžaruje neutíchajúca láska, radosť a dobrota. Tvoj smiech je nákazlivý a entuziazmus nezničiteľný.

Je obdivuhodné, ako ešte aj vo svojich 90 rokoch dokážeš dať všetkým do pozoru a ako zdánlivo ľahko (hoci pritom je to v skutočnosti vždy ťažké) zdolávaš prekážky s motivačným sloganom na perách: „Smejeme sa aj na vlastnej biele!“

Ano, máme dojem, že toto je recept na všetko – neutíchajúca modlitba a zároveň triezvy nadhľad nad všetkým, i nad sebou samým. Nebrať sa až tak príliš vážne – to je životná múdrosť, ku ktorej si s Božou pomocou dospela a ktorej učíš i nás.

Želáme Ti, aby si i ďalšie dni prežila v Božej milosti, ochrane a láske. Nech sa v kruhu najbližších tešíš z každého jedného dňa! A k tomu ti aj pripíjame na zdravie.

„Živíó, živíó, živíó, živíó!“

(Petra Humajová, predniesol Milan Petráš)

TAJNIČKA

„Najlepšia cesta k človeku je Boh – a najlepšia cesta...“ (Pavel Kosorin)

1.				7.							6.		9.
2.			11.							12.			
3.	2.												
4.													
5.		10.											
6.		5.		8.									
7.													
8.	1.											3.	
9.	4.												
10.							13.						

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13.

- David Petráš získal v novembri tenisovú ... licenciu. – Veronika Šutinská bola na Mikuláša oblečená ako ...
- Zbor, ktorý vedie Maťka Humajová – meno dcéry Petra a Mariie Chudých.
- Obec, v ktorej sa narodila Ľudmila Podjavorinská, sa volá ... pod Javorinou. – Jarmok, na ktorom v septembri vystúpila skupina Roderika Weissabela The Riff SK.
- Mesto, v ktorom sa konalo blahorečenie Jána Havlíka – obec, v ktorom bola počas letnej dovolenky ubytovaná Lucia Petrášová.
- Tradičia akých výletov bola obnovená 3. augusta? – Letovisko, v ktorom dovolenkovala rodina Martina Humaja.
- Ryby, ktoré chovajú Hornonitrianske bane – sestry Humajové navštívili v auguste hrad ... Kameň.
- Hlavným hudobným hosťom Prievidzskej púte bola speváčka Sima ... – Názov rekreačného zariadenia, v ktorom Filka Petrášová oslavovala svoju 90-tku.
- Typ lode, na ktorom absolvovala dovolenkovú plavbu Silvia Kovárová s rodinou – Agátka Humajová a Lucka Petrášová začali od septembra navštevovať základnú...
- V Nitrianskom Ružne oslavoval v septembri sté výročie Dobrovoľný ... zbor. – Meno jedného z bratov Šutinských, ktorý získal 1. miesto v súťaži Pitbike MX cross Slovensko.
- Aký turnaj absolvovali šiestaci a siedmci z piaristickej školy na hrade Beckov? – Na aké nástroje hrá Roderik Weissabel ml.?

Petra Humajová

OSEMSMEROVKA

„Predstavte si, po prvý raz sa u nás na štedrovečernej večeri zišiel párný počet ľudí!“

„Ako to, veď ste predsa traja?“

„Hej – ale (osemsmerovka 27 písmen).“

L	A	B	J	E	L	O	V	P	A	I	C	K	U	D	E	D	O	M	O	V	I	N	A
P	K	I	D	E	M	I	N	E	N	C	I	A	U	T	O	A	A	D	Á	S	A	F	F
O	N	E	Š	N	E	Ž	Ž	E	H	L	I	Č	K	A	G	R	A	M	O	F	Ó	N	E
K	A	A	G	Ó	N	I	A	B	Ľ	E	R	T	S	O	L	E	D	A	D	Á	K	E	D
S	T	Ň	A	A	Ď	A	K	I	T	S	I	L	K	Y	C	B	H	R	O	Z	B	A	E
O	I	O	V	G	I	R	L	A	N	D	A	T	Ň	E	R	Á	T	N	E	M	E	C	R
D	V	H	A	O	O	O	A	I	N	Ó	M	R	A	H	R	K	O	N	N	M	A	O	Á
N	I	O	L	O	J	G	A	R	A	N	C	I	A	D	P	T	Ó	Í	R	S	K	Č	C
E	T	K	I	R	E	A	M	P	L	I	T	Ú	D	A	N	K	Z	C	U	L	N	I	I
N	K	E	E	O	D	N	Č	P	R	Á	C	A	N	I	L	N	U	K	I	N	A	T	A
O	E	J	R	K	Á	C	L	R	L	Á	T	E	M	A	E	K	R	N	Á	C	D	Š	I
F	F	K	Š	S	L	I	E	Ó	L	O	S	D	B	B	R	I	A	N	É	E	Á	E	O
I	E	A	O	E	E	A	N	Z	A	T	E	S	T	Á	C	I	A	Č	A	R	H	L	A
D	H	N	B	N	Ň	S	O	A	E	B	E	R	R	B	D	B	K	M	D	T	D	L	K
E	A	L	O	R	Ó	E	K	T	Ô	M	Á	E	N	O	I	A	Á	Á	E	I	I	I	N
N	C	A	A	M	I	M	I	Ľ	S	V	Ň	Ť	H	V	A	R	T	M	L	F	E	E	E
T	I	T	O	N	É	K	I	R	A	K	E	T	A	K	D	A	P	E	S	I	R	N	L
I	N	R	I	Č	U	N	A	A	H	R	D	I	N	A	É	O	I	O	Ľ	K	A	K	E
T	Č	O	V	M	E	U	K	A	L	Y	P	T	U	S	M	B	Ň	E	R	Á	K	A	Č
A	O	T	R	É	M	A	Ž	I	A	D	A	N	K	A	A	K	Č	I	N	T	Á	R	V

AGÓNIA, AMPLITÚDA, ANESTETIKUM, AROGANCIA, ATESTÁCIA, AUTO, BĀBOVKA, BĀDATEĽ, BALKÓN, BANÁN, BEDMINTON, BENZÍN, BIELIDLO, BÔĽ, ČEČKA, ČEMENTÁREŇ, CERTIFIKÁT, CIRKUS, CUKRÁREŇ, CYKLISTIKA, ČAJOVŇA, ČAKÁREŇ, ČELENKA, ČLENOK, DAREBÁK, DEDUKCIA, DEKÁDA, DELOSTREĽBA, DIADÉM, DIERA, DOMOVINA, DRÁHA, DRÁMA, EFEKTIVITA, EKONÓMIA, EMINENCIA, EUKALYPTUS, FABRIKA, FASÁDA, FEDERÁCIA, FENOMÉN, FONENDOSKOP, GARANCIA, GAVALIER, GIRLANDA, GRAMOFÓN, HĀDANKA, HARMÓNIA, HOKEJKA, HRDINA, HROZBA, IDENTITA, IHLAN, JEDÁLEŇ, KAĀDA, LEŠTIČ, LIENKA, MEDIK, METÁL, MORČA, NESKORO, OČNICA, PRÁCA, PRŪZA, ŔAKETA, ŔOKĽINA, TEMPO, TORTA, TRĀVA, TRĒMA, VOLEJBAL, VRÁTNIČKA, ZEHLIČKA, ZENSEN, ŽIADANKA

Mat'ka Humajová

BLAHOŠLAVENÍ TICHÍ...

Keď sa o niekom povie „ten človek je tichý“, zvyčajne si predstavíme niekoho, kto toho veľa nenahovorí. Mnoho premýšľa, málo hovorí, nie je pribojný a radšej prikývne, než by sa iných pokúšal presvedčiť. Jeho osobnosť sa prejaví len výnimočne. Chcel Ježiš, aby sme boli práve takíto? To sú tí „blahoslavení tichí“?

Preložiť slová z cudzích jazykov je niekedy veľká vec a nájsť pre niektoré slová zodpovedajúci ekvivalent priam umenie. Vyskúšala som si to sama na vlastnej koži, keď som z češtiny prekladala knihu Štěpána Smolena Cesta na Západ. „Čeština – ved' tú vieme všetci na Slovensku prirodzene!“ myslala som si. No opak bol pravdou. Pri niektorých pasážach som sa veru poriadne „zapotila“ – a s niektorými mi musela pomôcť sestra, ktorá študovala v Česku, a teda má jazyk našich susedov viac „v uchu“ ako ja.

Nuž a tichosť v Biblii... Tá veru tiež nemá len taký jednoznačný význam. Niekedy sa pod ňou myslí nežnosť, niekedy miernosť, inokedy láskavosť či dobrota, dokonca aj pokora či „krotkosť“. Ukrýva v sebe pestrú paletu rôznych odtienkov. A tým pádom obrazov, ktoré môžeme pomocou tohto slova namaľovať, je viac. A nehovoria len o tom mlkvom človeku.

„Aj hlupák vyzerá byť múdry, keď mlčí,“ pobavil ma nápisom na tabuli kolega. Bol to jeho „intelektuálny spôsob“ umlčanja triedy, ktorá býva väčšinou ozaj riadne hlučná. Ci na hodine, kde ho použil, zabral... To som sa vlastne ani nikdy nedozvedela. No bolo by dobré, keby na nás ten pojem tichosti ako blahoslavenstva „zabral“. A ako by to s nami potom malo vyzerat'?

Mali by sme Boha vnímať ako zdroj každej dobroty v našom živote. On má moc, no zároveň oplýva takou nehou a láskavosťou voči nám, akú si ani nevieme predstaviť. Životné skúšky by sme preto mali znášať v pokore a trpezlivosti, v dôvere, že tým, ktorí milujú Boha, v konečnom dôsledku všetko slúži na dobré. Aj to, čo sa takým na prvý pohľad nezdá byť.

Mali by sme byť mierni a láskaví, ale nie zbabelí. Zostať miernymi v situáciách, kedy musíme odolávať hnevu, vášni či tmiť svoje agresívne správanie, si v skutočnosti vyžaduje veľkú vnútornú silu. Takáto miernosť je ovocím statočnosti, a nie zmäččnosti človeka, ktorý sa nedokáže brániť.

Nemali by sme sa nechať pohltiť zatrpknutosťou a hnevom. Tým totiž ubližujeme len sami sebe. Jacques Philippe o tom píše: „Akékoľvek trápenie ťa postihne, neboj sa a neprepadaj hnevu, pretože si uškodíš ešte viac. Ostaň pokorný a tichý, pokojný a prívetivý, vytrvaj v konaní dobra, ktoré sa od teba očakáva, a svoju nádej vlož do Pána. Takto zvíťazíš nad všetkým.“

Mali by sme pochopiť, čím je evanjeliová tichosť. Je opakom tvrdosti, spája sa s ňou dobrota. Je tiež opakom zatrpknutosti. Ani v bolestných situáciách sa nenecháva ovládnuť zlobou. A nie je ani nepoddajnosťou. Tichý človek prijíma veci také, aké sú a nevzpiera sa proti realite a udalostiam. Dá si poradiť, nechá sa učiť a viesť.

No čo poviete? Je to ľahká cesta? Ci ťažká? S Božou pomocou sa všetko zvládnúť dá... Budme teda tichými ľuďmi. Nie takými, čo nič nepovedia – ale takými, ktorým je blízka miernosť, láskavosť a dobrota. A to aj v ťažkých obdobiach života.

Petra Humajová
Obrázok: Fano

ČO VÁM NAPADNE AKO PRVÉ, KEĎ POČUJETE MENO STARKÁ FILKA?

Anketovú otázku sme položili vnúčatám Filky Petrášovej. Aké odpovede sme sa od nich dozvedeli ☺?

Lenka Weissabelová: „Pilier rodiny, opora, vnútorne neskutočne silná a zároveň pokorná žena, obetavá a trpezlivá, vždy pripravená prijať s láskou to, čo jej Pán Boh nadelí... Vzor pre nás všetkých. A ešte mi pri jej napadá úžasné vianočné stretnutie širokej rodiny pri príležitosti jej menín, na ktoré sa od detstva vždy teším, a letné prázdniny na dvore. Ešte aj dnes počujem, ako nás volá: „Deti! Olovrant! Kockatý chlebík!!!“

Starká Filka s vnučkou Luciou

Lucia Petrášová: „Veľa vecí: ‚kockatý‘ chlebík ☺, úsmev, smiech a radosť, s ktorou víta každého člena rodiny a vlastne každého, kto ju poctí svojou návštevou. Zo starkej vždy sála neskutočný pokoj, pokora, úcta, láska, silná viera v Boha... To, čo stelesňuje, je ťažké opísať pár slovami – treba to len ‚zažiť‘. To, koľko vecí si aj vo svojom požeňnanom veku pamätá a ako sa za nás všetkých pravidelne modlí, je skutočne obdivuhodné. Jej pohostinnosť, vždy dokonalé koláčiky (jej spáľňa bola počas väčších rodinných osláv vždy pastva pre oči aj žalúdok) a pre mňa skutočne nezabudnuteľný – väčšinou prázdninový – ‚kockatý‘ chlebík... Nech ju náš Pán Boh požeňnáva a dáva jej pevné zdravie

aspoň ďalších desať rokov.“

Veronika Šutinská: „Keď počujem meno starká Filka, cítim teplo domova, vôňu koláčikov a modlitby, jej hebké líčka a smiech.“

Silvia Kovárová: „Istota, radosť, prijatie, smiech, obdiv, láska, dar, dobro.“

Petra Humajová: „Vynorí sa mi v myslí obraz, ako vchádzam do dverí po príchode z práce a ona sedí vo fotelke a modlí sa ☺.“

Martin Humaj: „Starká Filka – svätica medzi nami! To všetko sa ani nedá slovami opísať. Kto ju pozná, vie, o čom hovorím ☺!“

Martina Humajová: „Predstavím si, ako o pol siedmej ráno už behá plná energie po kuchyni, zatiaľ čo ja pri odchode do práce mám ešte zalepené oči ☺. Rozlúčime sa objatím, krížikom na čelo: ‚Nech ťa Pánbožko požeňnáva a nech ťa všetci poslúchajú!‘ Niekedy sa ešte postážuje, čo ju bolí, ale nakoniec sa aj tak smežeme na vlastnej biede ☺. Keď niekam odchádzam skôr, ako sa zobudí, už ma čaká na schodoch odkaz: ‚Martinka, vezmi si túto maškrtku.‘ ☺“

Starká Filka s vnučkou Veronikou

Redakcia

DOMA NIE JE NIKTO PROROKOM!

(32. rodinný výlet)

Zopakujeme si to ešte niekedy? Po nečakanom odchode Petra Petráša, tvorcu myšlienky rodinných výletov a ich dlhoročného organizátora, do večnosti, nikto nevedel, čo bude ďalej. Bol 31. rodinný výlet posledný? Alebo sa predsa len odhodláme pokračovať?

Po ročnej pauze odpovedali na túto otázku Peťove dcéry Silvia a Veronika úplne jasne: „Nič sa nekončí!“ A pozvali členov rodiny a rodinných priateľov na 32. rodinný výlet.

Výlet po regióne

Zišli sme sa ako vždy – v prvú augustovú sobotu, čiže 3. augusta 2024, o 7:00 hod., v Necpaloch na rohu pri Rajčuli. Necpalanka obohatená o členov kapely Duo Band odohrala prvú pieseň, výletníci na Peťovu počesť zaspievali pieseň „Po kalíšku“ a štrngli si... A mohlo sa vyraziť. Kam? Ako vždy, okrem organizátorov to nik ani len netušil. Už čoskoro sme sa to však mali dozvedieť.

„Doma nie je nikto prorokom!“ ohlásila heslo výletu Silvia a tím už naznačila, že naše kroky nepovedú ďaleko. Spolu s Veronikou sa rozhodli vymyslieť nám trasu, ktorá by nás previedla po našom vlastnom – a ako sme zistili, niekedy aj dosť málo poznanom – regióne.

Banský skanzen

Prvou zastávkou sa stal Banský skanzen v Cigli. Kvôli vysokým nákladom na prevádzku fungoval už len do konca mesiaca, a tak sme využili jednu z posledných možností odviezť sa vláčikom do podzemia a podobne ako baníci vystúpiť v priestoroch, v ktorých sa ešte donedávna ťažilo hnedé uhlie. Nikomu nesmel chýbať plášť, prilba a baterka. V podzemných priestoroch bolo vlhko a chladno a museli sme si dávať pozor na každý jeden krok.

Najväčší zážitok z tejto návštevy mal asi Roderik Weissabel st., ktorý si na výlet po rokoch obul svoje kvalitné turistické topánky. Lenže ich podrážky nevydržali ani cestu z Handlovej do Prievidze a z topánok sa mu odlepili. Roderik teda chodil bez nich a úspešne nasával vlhkosť do svojich ponožiek. Ešte že sme sa pohybovali ozaď v regióne! Keď sme boli v Handlovej, autobus zašiel k Roderikovmu domu a on si topánky vymenil.

Ryby a rajčiny

A čo sme robili v Handlovej? Boli sme sa pozrieť, na čo pretransformovali bane svoju činnosť dnes. Navštívili sme podnik zameraný na chov sumčeka afrického, ryby využívané na potravinárske účely. Po odbornom výklade sme mohli nahliadnuť aj do obrovského priestoru plného veľkých kadí, z ktorých vystrkovali hlavy tam chované sumčeky.

Pokračovali sme prehliadkou pestovania rajčín v Novákoch, ktoré majú pod patronátom tiež bane. V skleníkoch tieto rastliny dorastajú až do dĺžky 14 m a produkujú plody 10 mesiacov v roku. Ich opelenie zabezpečujú čmeliaky dovážané na tento účel raz za dva týždne. Rastliny sú uchytené na závesnom systéme a spúšťajú sa vždy tak, aby boli už dozreté plody v dosahu ľudských rúk na oberanie priamo zo zeme. Rajčiny sme mohli aj ochutnať, čo mnohí s radosťou využili.

Farma v Kamenci pod Vtáčnikom

A nasledoval záverečný bod nášho programu – návšteva Farmy pod Vtáčnikom, kde sa chovajú ovce, kravy a pripravujú sa výborné mliečne produkty. Pozreli sme si tu, ako prebieha dojenie oviec, ako sa pracuje v miestnej syrárni a ochutnali sme aj tamajšie výrobky.

V tomto príjemnom prírodnom prostredí prebehla aj väčšina súťaží, ktoré sa začali už počas cesty v autobuse ich vedomostnou časťou. Štyri trojčlenná družstvá – *Túlavé podrážky*, *RTVS* (Rasťov tím vie súťažiť), *Lišiaci a Červená čiapočka* – si pod vedením svojich kapitánov najskôr vyskúšali „metlový tanec“ (keď kapela prestala hrať, museli pustiť svoju metlu a rýchlo chytiť súperovu tak, aby nespadla); potom triafanie pera zaveseného na šnúre do fľaše bez použitia rúk; a napokon bola preverená aj veľkosť ich úst, do ktorých si bez prehltnutia museli napchať čo najväčší počet veľkých chrumiek (neuveríte, ale dokázali ich tam napchať aj okolo dvadsať).

Záverečná celodenná úloha v sebe zahŕňala divadelnú improvizáciu na tému Pálenka, s ktorou sa úspešne popasovalo každé jedno družstvo a ostatní im za ich snahu „hlasovacími štamperlíkmi“ prideliť body. Body navyše mohol súťažným družstvám prideliť aj človek s najväčšou a najmenšou šnicľou a s najväčšou a najmenšou topánkou v autobuse. Napokon sa víťazom stalo družstvo *Rasťov tím vie súťažiť* v zložení Filip, David a Rasťo Petrášovci, ktorí pôjdu o rok na výlet zadarmo.

Nasledovalo ešte losovanie tomboly pod patronátom Lenky Weissabelovej, pár pesničiek Nečpalanky a cesta domov spojená so zastávkou na zmrzline v Novákoch. A krásny deň bol za nami!

Spoločnými silami

Je to až neuveriteľné, že túto krásnu tradíciu, ktorú vymyslel a roky zastrešoval multifunkčný a neuveriteľne výkonný Peter Petráš, sa podarilo obnoviť. Ukázalo sa, že spoločnými silami všetko ide.

O zostavenie trasy výletu, objednávku autobusu a zabezpečenie vstupov sa tento rok postarali Veronika Sutinská a Silvia Kovárová, odznaky pre účastníkov výletu pripravili Marek, Maťko a Martin Sutinský, súťaže si vzal pod patronát Róbert Berák, tombolu Weissabelovci, nalievanie „nepriateľa“ a činnosť kapely Milan Petráš... A o dobrú náladu sa usiloval každý jeden z nás, každý účastník rodinného výletu v roku 2024!

Veríme, že ujo Peťo sa tam zhora na nás spokojne usmieval a že to všetko bolo presne podľa jeho predstáv. Už teraz sa tešíme na ďalšie rodinné výletné stretnutie, ktoré sa uskutoční 2. augusta 2025! Stretneme sa o 7:00 hod. ráno pri Rajčuli – ako vždy ☺.

Petra Humajová
Foto: Martina Humajová

OD RENÁTKY

Keď sa ma maminkina sesternica Renátka na oslave starkinej 90-tky spýtala, či mi môže poslať príspevok do Mane, moja odpoveď znela: „Jasné!“ Myslela som si, že chce zložiť nejakú básničku starkej...

No namiesto básničky prišiel nasledujúci text. A keď už som to sľúbila - nemôžem to len tak neuverejniť ☺. Skôr než sa však začítate do Renátkiných slov, chcela by som zdôrazniť – nie je to len o mne. Maňu tvorí tím a ste ním Vy všetci – svojimi životmi i praktickou pomocou, kedykoľvek čosi do Mane potrebujem. Toto poďakovanie (i všetky ostatné, ktoré od Vás priebežne ako redakcia dostávame) teda patrí všetkým Vám ☺.

POĎAKOVANIE...

Milá Peťka,

už je to celá večnosť, čo si nachádzam u našich (a nikdy na mňa nezabudneš, možno preto, že som Ťa s takou radosťou kočíkovovala...☺) každé vydanie nášho rodinného časopisu. So zatajených dychom a na jeden „šup“ čítam stranu po strane a priznám sa, že často ani netuším.... O kom to vlastne píšeš?

Za tieto roky sa naša rodina poriadne rozrástla a len vďaka Tvojej myšlienke nás všetkých prepájaš takýmto vzácnym spôsobom. Lebo kolkí môžu s takou hrdosťou povedať, že majú vlastný časopis? Ved' o kom sa nepíše, akoby ani nebol...☺ A aha, koľko máme v rodine vzácných ľudí...

Preto Ti chcem, milá Peťka, za toto všetko poďakovať, pretože je už málo bytostí, ktoré sa s takou láskou, nezištnosťou a zanietenosťou vrhajú do všetkého, čo robia. A že to robíš dobre a kvalitne, o tom svedčí počet vydaných čísel a počet spokojných čitateľov. Prajem Ti ešte veľa krásnych myšlienok a tvorivých nápadov, aby si aj naďalej rozširovala naše obzory a stále udržiavala nášho rodinného ducha...

Ktosi múdry raz povedal: „Nie je dôležité, koľko sme tu, ale akú hlbokú stopu tu zanecháme.“ A Tvoja „stopa“ je už nepopierateľná...

Renáta Božíková

RECEPTY

Ananásovo-višňový koláč – smotanový

Suroviny: 6 dcl pochúťkovej smotany (16 %), 20 dkg polohrubej múky, 20 dkg hladkej múky, 25 dkg kryštálového cukru, 1 vanilkový cukor, 1 prášok do pečiva, 1 čajová lyžička sódy bikarbóny, 2 polievkové lyžice kaka, 3 vajcia, 1 ½ dcl oleja, 1 dcl kompótovej šťavy, ananásový a višňový kompót alebo iné ovocie

Postup: Smotanu, cukor, vanilkový cukor a vajcia spolu dobre prešľaháme, pridáme olej, kompótovú šťavu, preosiatu múku s práškom do pečiva, sódou a kakaom, dobre premiešame, dáme na vopred pripravený vymastený a múkou vysypaný plech, rovnomerne rozotrieme, na husto uložíme ovocie a pečieme asi 25 minút na 170 °C. Vychladnutý koláč potrieme džemom, ozdobíme šľahačkou a čokoládou alebo len pocukríme.

Medovo-orechový zákusok

Suroviny: 50 dkg hladkej múky, 15 dkg práškového cukru, 15 dkg margarínu, 2 vajcia, 2 polievkové lyžice mlieka, 1 čajová lyžička sódy bikarbóny, 2 polievkové lyžice medu

Postup: Všetko spolu zmiesime, rozdelíme na 2 diely a upečieme na vymastenom veľkom plechu (ako na roládu).

Orechovo-snehový plát: 4 bielky, 10 dkg kryštálového cukru, 20 dkg preosiateho práškového cukru, 15 dkg

orechov. Z bielkov šľaháme sneh (chvíľu aj nad parou), postupne pridáme kryštálový cukor, vyšľaháme dotuha, postupne primiešavame preosiaty práškový cukor a orechy, potom cesto rozotrieme na papierom vyložený veľký plech a v mierne vyhriatej rúre usušíme.

Plnka: 25 dkg masla a 15 dkg práškového cukru prešľaháme. Z ½ l mlieka a 4 polievkových lyžíc hladkej múky uvaríme kašu. Keď skoro vychladne, pridávame ju k maslu a dobre prešľaháme. Jeden plát pokropíme rumom, natrieme polovicou plnky, pomocou papiera priložíme orechový plát, papier stiahneme, natrieme druhou polovicou plnky (trochu si odložíme na tenké natretie vrchného plátu), priložíme druhý plát, pokropíme rumom, potrieme zvyšnou plnkou a posypeme orechmi alebo ľubovoľne ozdobíme. Pre zmenu si plnku môžeme ochutiť kávou, karamelom...

Recepty vyskúšala, vylepšila a dobrú chuť všetkým želá
Filomena Petrášová

Foto: Martina Humajová

PRÍBEHY ZABUDNUTÝCH FOTOGRAFIÍ

Do rubriky Príbehy zabudnutých fotografií sme teraz vybrali zväčša jedny z najstarších fotografií našej deväťdesiatničky Filky Petrášovej. Dnes ju poznáme ako usmievavú starú a prastarú mamu... Ale verili by ste, že kedysi bola aj malým dieťaťom ☺?

Na prvej fotografii vidíme pravdepodobne najstaršiu zachytenú podobizeň Filky Petrášovej, vtedy ešte Mečiarovej. Odfotená je na nej so svojim bratom Antonom. Vtedy ešte asi netušili, ako veľmi sa ich rodina rozrastie. A ani to, že všetci súrodenci zostanú žiť v Prievidzi a budú sa ešte dlhé roky stretávať a spolu so svojimi rodinami tešiť zo svojej súdržnosti a vzájomnej lásky.

Na druhej fotografii je Filka odfotená po slávnosti prvého svätého prijímania. Pamätá si, že v ten deň sa stretávali u sestričiek, potom išli v zástupe do farského kostola a po slávnosti sa opäť vrátili k sestričkám,

kde mali raňajky. Keď išli do kostola, pršalo. Na prvé sväté prijímanie sa vtedy chodilo v druhej triede ľudovej školy a išli naň všetci – celá trieda. Eucharistia zostala dôležitým bodom vo Filkinom živote po celý čas. Keď mohla, chodila na sv. omšu každý deň.

Melitína, sestra jej starej mamy, ktorá istý čas pôsobila aj v Prievidzi. Sedí na lavičke hneď vedľa malej Filky oblečenej v bielom.

Na štvrtej fotografii je starká so svojimi spolužiačkami z meštianky. (Stojí úplne vľavo.) Do meštianky sa chodilo po piatej triede ľudovej školy. Nachádzala sa v budove kláštora piaristov. (Ľudová škola bola u sestričiek.) Aj v ľudovej, aj v meštianskej škole navštevovala Filka čisto dievčenské triedy. Do meštianky sa chodilo štyri roky a potom sa mohlo ísť na gymnázium, obchodnú školu alebo už do práce. Keďže Filka pochádzala z chudobnej rodiny, kde bolo veľa detí a boli v nej potrebné peniaze, nastúpila hneď do roboty. Pracovať začala v Miestnom národnom výbore v Prievidzi.

Piata fotografia je pre nás vzácna tým, že na nej zreteľne vidno časový odstup medzi najstaršou a najmladšou sestrou v rodine Mečiarovej. Filka kvočí vľavo pri svojom bratrancovi Viliamovi Mečiarovi,

ktorého drží v náručí jeho mama Františka. Filkina najmladšia sestra Marienka, pre ktorú sme pred 27 rokmi začali vydávať tento náš rodinný časopis Maňa, stojí úplne vpravo. Je to ešte malé dievča. Filka bola od nej staršia o 13 rokov.

Šiestu fotografiu som vybrala preto, že na nej vidno náš terajší dom, ako asi vyzeral „za starých čias“. V päťdesiatych rokoch ho postavil starký Peter Petráš so svojou murárskou partiou. Vo svojej prvotnej podobe stál až do druhej polovice osemdesiatych rokov. Potom bol prestavaný do súčasnej podoby kvôli tomu, že v ňom po svadbe zostala bývať dcéra Evka s manželom – a bolo jasné, že budú potrebovať viac priestoru pre rozrastajúcu sa rodinu. Filka s manželom Petrom na fotografii sa práve vybrali do lesa na bylinky – a vtedy ich niekto odfotil ☺.

Pripravila: Petra Humajová
Foto: archív Filomeny Petrášovej a Pavla Schmidta

MAŇA

Vydáva: Tetulienka Marulienka

Adresa: Veľkonec palská 117, Prievidza; Tel.: 046/5419957; Mobil: 0904 197 251

E-mail: redakcia@casopis-mana.sk, humajova.petra@gmail.com

Redaktori: Petra Humajová, Martina Humajová

Foto: Archív rodiny a rodinných priateľov.

Foto na obálke: Martina Humajová

Grafická úprava a tlač: Ladislav Mečiar

A na záver... A na záver... A na záver...

Janko sa pýta Jožka:

„Prečo si si na Vianoce prial dve autodráhy?“

„Aby som sa mal s čím hrať, keď je ocko doma.“

„Manžel so mnou zaobchádza horšie ako s našim psom...“ ponosuje sa Gabriela.

„Nechce ti kúpiť ani retiazku na krk?“

„Prežil som Vianoce v bielom.“

„Bol si na horách?“

„Nie, v sadre.“

„Tak čo, ako si prežil tohtoročného Silvestra?“

„Ale... Najprv som nevedel, kam mám ísť, a teraz si zas nemôžem spomenúť, kde som bol.“

Ako chudne snehuliak?

Počká si na lepšie počasie.

Starší manželský pár sleduje v televízii úboštný film.

„Len sa pozri, ako ju má rád,“ vraví žena s povzdychom.

„A nezaujímá ťa, koľko mu za to zaplatia?“ ohradzuje sa muž.

„Prečo si nešiel na pohreb Johnovej druhej manželky?“

„Aby som ti pravdu povedal, hanbím sa. On ma pozval už druhý raz a ja jeho ešte ani raz...“

Stredoveká vojna, stovky padlých rytierov nehybne ležia na lúke. Po zotmení sa na bojisku objaví vlci. Jeden z nich nešťastne lamentuje: „Zas sa narobíme... Samé konzervy!“

Ropucha sedí v blate na okraji mociara. Ide okolo ježka a pýta sa:

„No čo, aká je voda?“

„No dovoľ! Ja tu sedím ako dáma a nie ako teplomer!“

Hovorí lord sluhovi:

„Jean, presťahujete mi na noc posteľ do pivnice?“

„Načo, pane?“

„Chcem mať hlboký spánok.“

„Ktorý cicavec nemá zuby?“

„Naš dedko.“

Áký je rozdiel medzi českým a americkým dôchodcom?

Ziadny. Obaja si za svoj dôchodok môžu kúpiť výlet do Prahy.

Otvára sa nový obchod pre zvieratká. Pri dverách stojí medveď, aby bol v obchode prvý. Vtom prichádza zajac a chce ísť k dverám. Medveď mu hovorí: „Ak sem ešte raz prídeš, zbijem ťa.“

Zajac teda odíde a po chvíli sa opäť vráti. Medveď tam stále stojí. Keď uvidí zajaca, zaženie sa na neho a hovorí: „Povedal som ti, že ťa zbijem, keď sa sem priblížiš.“

Zajac teda ide dozadu, sadne si na zem a hovorí: „Ja ten obchod asi nikdy neotvorím...“

